

وحدت، گامی مطمئن بسوی پیروزی

سید محمد جواد مهری

حکومت امام زمان صلوات الله علیه همه مردم باهم متحد می شوند و عدالت و نظم برقرار می گردد - که در روایات بطور کنایه از آن تعبیر به همنشینی گرگ با گوسفند شده است - برای همین است که وحدت در جهان گسترش می یابد و همه زیر چتر این وحدت در می آیند. و این وحدت بزرگ و تبعیت از یک حاکم عادل، در گستره گیتی، نظم و آرامش را برقرار می سازد.

بنابراین، اگر کسی خواهان نظم است، باید در ایجاد وحدت کوشش کند که هر چه وحدت بیشتر شود، نظم افزونتر خواهد شد و هر چه از وحدت کاسته شود، از آرامش کاسته خواهد شد. در قرآن به مسافرش شده است که برای رسیدن به وحدت، حتی با اهل کتاب نیز بالحنی آرام و روشی مسالمت آمیز بحث کنیم و آنان را از خود ترا نسیم. «قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ قُلُوا فَعُولُوا أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ»^۱

بگو (ای پیامبر!) ای اهل کتاب! بیانید از آن کلمه حقی که میان ما و شما هست تبعیت کنیم که همانا به جز خدا کسی را نیپریمیم و با او هیچ چیز را شریک قرار ندهیم و برخی از ما برخی دیگر را بجای خدا، پرورگار قرار ندهید. پس اگر مخالفت ورزیدند، شما (مسلمانان) بگوئید: گواه باشید که ما - در برابر خدا - تسلیم هستیم.

و در آیات زیادی که قرآن با اهل کتاب بحث می کند، باز بانی آرام - و بآئنی می احسن - آنان را به پیروی کردن از حق و کنار گذار دن باطل دعوت می کند، و آنجا که مشرکان و کافران لجاجت می کنند و از وحدت گریزان می شوند، خداوند به مسلمانان دستور می دهد که از آنها دوری جوئید زیرا که در دین خود اختلاف ورزیدند و به فرمان وحدت تسلیم نشدند. و هشدارتان باد ای مسلمانان اگر اختلاف داشته باشید و هر یک برای خود گروهی تشکیل دهد و از «سواد اعظم» جدا باشد، مانند مشرکان و کافران

به پیشنهاد آیت الله العظمی منتظری، از روز ۱۲ تا ۱۷ ربیع الاول، هفته وحدت نامگذاری شده است. انتخاب این روزها به عنوان هفته وحدت، شایسته ترین انتخاب است زیرا روز ۱۲ ربیع الاول، بعقیده برادران اهل سنت، روز فرخنده ولادت پیامبر بزرگ اسلام حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه وآله وسلم است و روز ۱۷ ربیع الاول، به عقیده شیعیان، روز ولادت باسعادت آن بزرگوار است. و چه هفته ای شایسته تر از هفته ولادت برای وحدت.

ماضی عرض تبریک فراوان بمناسبت فرارسیدن این عید بزرگ اسلامی به مقام والای دوازدهمین جانشین آن حضرت، خاتم الاوصیاء امام زمان صلوات الله علیه و نایب برحقش امام خمینی دام ظلّه و ائمت شهید پرور امام، بحثی را تحت این عنوان تقدیم خوانندگان عزیز می کنیم که روشن شود مقصود و مراد حضرت امام خمینی و امیدات و امام حضرت آیت الله العظمی منتظری از وحدت چیست و محدوده آن کدام است و با مخالفان وحدت چگونه باید برخورد کرد؟

وحدت و برقراری نظم

یکی از انگیزه های مهم وحدت، ایجاد انسجام و هماهنگی در جامعه اسلامی و در نتیجه استقرار آرامش و امنیت است که بی گمان در چنین جوی، اندیشه ها شکوفاتر شده و روشن های خدمت به مستضعفین و مبارزه با مستکبرین، روشن تر و عملی تر می شود. و از این رو راه برای وحدت جهانی گشوده ترمی شود. و لذا یکی از آرزوهای ما این است که روزی فرارسد که انسان ها سرسبز و ناسازگاری باهم نوعان خود نداشته و در سایه یک زندگی منظم و هماهنگ، آرامش در جهان برقرار شود. برای اینکه یکی از انگیزه های وحدت، برقراری نظم و آرامش در بین مردم است.

لذا حضرت امیر علیه السلام به مالک اشتر، والی خود در مصر، سفارش می کند: با مردم خوش رفتاری کن که آنها با برادران دینی تو آند و با هم نوعان و نظیران تو از نظر آفرینش و خلقت. و اینکه، ما معتقدیم در

«وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِعْبًا، كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ»^۱.

از مشرکان نباشید، آنان که دین فطرت خود را پراکنده نمودند و گروه گروه شدند و هر گروهی به آنچه خود دارند، خوشحال و شادند.^۲

وحدت، برنامه پیامبران

قرآن وحدت و هماهنگی را برنامه پیامبران و هدف بعثت می داند و اکیداً سفارش می کند که همه با هم دین خدا را بر پادارید و زنده از تفریق و پراکندگی در دین که این مخالفت با خدا و پیام رسانان او است. «شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ».

آئینی را که خداوند برای شما مسلمانان مقرر فرموده، همان است که به نوح سفارش کرد و همان که به تو - ای پیامبر - وحی شد و به ابراهیم و موسی و عیسی «علیهم السلام» وصیت نمود که دین خدا را - همه با هم - بر پادارید و در دین اختلاف و پراکندگی نداشته باشید.

و در ادامه آیه توضیح می دهد که مشرکان را هیچگاه خوشایند نیست که به سوی شما آیند و به دین خدا گرایش پیدا کنند و از تفریق در دین دوری بجویند بلکه این کار برای آنان بسیار گران تمام می شود، چرا که آنها هواپرستی را برخدا پرستی و باطل را برحق ترجیح می دهند و از این روی خداوند آنان را به سوی خود هدایت نمی کند.

پس اگر کسی وحدت را نپذیرد و از آن دوری گزیند، از هدایت خداوند نیز محروم خواهد بود ولی اگر انسان همگام با دیگران، در راه مستقیم الهی، گام بردارد، از نعمت هدایت برخوردار بوده و رستگار و پیروز در دنیا و آخرت خواهد شد.

وحدت از دیدگاه معصومین

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام که بزرگترین الگوی حفظ وحدت است و کسی است که بالاترین محنت ها و سخت ترین مصیبت ها را برای حفظ وحدت امت اسلامی بر خود پذیرفت،^۳ در یکی از خطبه ها می فرماید:

«وَالزُّمُورُ السَّوَادُ الْأَعْظَمُ فَإِنَّ بَدَأَ اللَّهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ. وَإِنَّا كُمْ وَالْفُرْقَةُ فَإِنَّ

النَّاذِ مِنَ النَّاسِ لِلشَّيْطَانِ كَمَا أَنَّ النَّاذِ مِنَ الْعَمَمِ لِلذَّنْبِ. أَلَا مَنْ دَعَا إِلَى هَذَا الشَّعَارِ فَأَقْتُلُوهُ وَلَوْ كَانَ تَحْتَ عِمَامَتِي هَذِهِ»^۴.

هان! همگام با اکثریت مردم (که در مسیر حق اند) حرکت کنید که دست خدا بر سر جماعت است. و زنده از تفرقه و پراکندگی پرهیزید زیرا کسی که از مردم کناره گیری کند، گرفتار شیطان می شود همانگونه که جدا ماندن از گوسفندان، دچار گرگ می شود. هان! هر کس به این شعار (تفرقه) مردم را دعوت کند، او را بکشید اگر چه در زیر عمامه من باشد.

در اینجا ملاحظه می کنیم که حضرت امیر «ع» دستور قتل کسی را می دهد که مردم را به سوی اختلاف دعوت می نماید و در دین بدعت می گذارد. و قبل از آن حضرت، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم کسی را که از گروه مسلمانان جدا می شود، کافر خوانده و غیر مسلمان خطاب می نماید:

«مَنْ فَارَقَ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ فَقَدْ خَلَعَ رِبْعَهُ الْأِسْلَامِ مِنْ عُنُقِهِ. قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ: وَمَا جَمَاعَةُ الْمُسْلِمِينَ؟ قَالَ: جَمَاعَةُ أَهْلِ الْحَقِّ وَإِنْ قَلُوا»^۵.

هر که از جماعت مسلمین دوری جویند، ریسمان اسلام را از گردن خود باز کرده است. از پیامبر «ص» پرسیدند: جماعت مسلمین کیانند؟ حضرت پاسخ داد: گروه حق جویان گر چه اندک باشند.

حضرت امیر «ع» در یکی دیگر از خطبه هایش می فرماید: «وَأَنَّ اللَّهَ سَبَّحَانَهُ لَمْ يُعْطِ أَحَدًا بِفِرْقَةٍ خَيْرًا مِمَّنْ مَضَى وَلَا مَتَمَّنْ بَقِيَ»^۶.

خداوند سبحان به هیچ کس در اختلاف و پراکندگی، خیری نداده است آنچه از گذشتگان و چه از ماندگان. و آخرین وصیتی که حضرت به فرزندانش می فرماید این است که:

«أَوْصِيكَ يَا حَسَنُ وَجَمِيعَ وُلْدِي وَأَهْلِي وَمَنْ يَبْلُغُهُ كِتَابِي بِتَقْوَى اللَّهِ رَبِّكُمْ وَلَا تَمُوتَنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» -

وصیت می کنم تو را ای حسن و تمام فرزندان و خویشانم را و هر که پیام مرا در می یابد، به تقوی و اینکه از دنیا نروید مگر در حالی که مسلمان باشید و به ریسمان الهی، همگی چنگ بزنید و هیچگاه متفرق و پراکنده نشوید.

حضرت در این وصیت سه جمله از قرآن بیان می کنند که اگر مردم به این سه جمله عمل کنند، بی گمان در دنیا و آخرت،

وحدت، گامی مطمئن بسوی پیروزی

سعادت‌متد خواهندشد. حضرت در این وصیت مهم خود، نه تنها فرزندان و خانواده خود را منظور می‌دارند که تمام مردم را در همه زمانها و مکان‌ها مورد سفارش قرار می‌دهند و درحالی که آنان را به تقوی و اسلام وصیت می‌کنند، از همه می‌خواهند که باهم به ریسمان الهی تمسک جویند و از تفرقه پرهیزند.

آنچه از آیات قرآن و سخنان معصومین علیهم السلام برمی‌آید، این است که باید وحدت و هماهنگی در جامعه حاکم باشد، و محور وحدت حق است، پس همه مردم باید گرداگرد این محور جمع شوند و از آن پیروی کنند. و هرکس از حق دوری کند، به تفرقه روی آورده است. حضرت امیر علیه السلام در روایتی می‌فرمایند:

«وَأَمَّا الْفِرْقَةُ فَأَهْلُ الْبَاطِلِ وَإِن كَثُرُوا وَإِنَّمَا الْجَمَاعَةُ فَأَهْلُ الْحَقِّ وَإِن قَلُّوا»^۱.

تفرقه در اهل باطل است هرچند زیاد باشند و اتحاد و اجتماع در اهل حق است گرچه کم باشند.

مبارزه با مخالفان وحدت

پس همانگونه که از آیات قرآن و سخنان امامان برمی‌آید، اهل باطل خواهان تفرقه و اختلاف اند و از اسلام بدورند و باید با آنان به مبارزه و پیکار برخاست. حضرت امیر «ع» که می‌فرماید: هرکس شعار اختلاف و تفرقه را در بین مسلمین بلند کند با او کارزار کنید و او را بقتل برسانید، پس بدون شک با آنان که الگوهای تفرقه و اختلاف اند و علناً با وحدت مسلمین مخالفت می‌ورزند، باید بی محابا مبارزه کرد. حال باید دید مخالفان وحدت چه کسانی هستند؟ و چگونه باید با آنها برخورد کرد؟

مخالفان وحدت

۱ - خطرناکترین مخالفان وحدت، در زمان ما ابرجنت‌تکاران شرق و غرب هستند که در رأس آنها شیطان بزرگ، آمریکا است. این استعمارگران خودخواه با پیروی از سیاست: «اختلاف بیانداز و حکومت کن» پیوسته آتش فتنه و تفرقه را در بین مسلمانان بر

افروخته اند و با تمام مظاهر وحدت به مبارزه‌ای سخت برخاسته اند و بوسیله سلاح های سرد و گرم و سلاح برنده تبلیغات با سران وحدت اسلامی پیکار می‌کنند و از هر توطئه‌ای برای ایجاد اختلاف و تنازع در بین مسلمانان فروگذار نیستند.

ما هم در مقابل، باید لبه تیز سلاح‌هایمان را به سوی آمریکا و دیگر ابرقدرتهای ستمگر نشانه رویم و مبارزه‌ای آشتی ناپذیر با آنان داشته باشیم. و این برای ما امکان پذیر نیست مگر اینکه تمام اختلافات خود را کنار گذاریم و با همه مسلمانان، وحدت برقرار کنیم که در غیر اینصورت به پیروزی دست نخواهیم یافت: «وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ»^۲ هرگز باهم تنازع و اختلاف نکنید که رسوا می‌شوید و نیرویتان را از دست می‌دهید.

پس در برابر این گروه که ریشه فساد و فتنه اند باید با قاطعیت تمام ایستاد و نقشه های پلید آنان را در ایجاد اختلاف بین مسلمین نقش بر آب کرد.

۲ - دومین گروه از مخالفان وحدت، دست پروردگان و سر سپردگان ابرقدرتها در کشورهای اسلامی هستند. اینان گرچه خطرشان کمتر از خود ابرقدرتها نیست زیرا مستقیماً با مردم سروکار دارند و طبق دستور اربابان، در ایجاد شقاق و نفاق و فتنه هیچگاه کوتاهی نمی‌کنند! ولی روش مبارزه با آنها فرق دارد. اینها چون ادعای اسلام می‌کنند لذا نباید نخست بایند و اندرز آنها را نصیحت کرد و حجت را بر آنها کامل نمود؛ و اگر نصیحت های متصحان را نادیده گرفتند، باید همان رفتار شدید را با آنها در پیش گرفت، زیرا در آن صورت فرقی با اربابان خود ندارند. در قرآن می‌خوانیم: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخَذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ، بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ، وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَيَنْهَىٰ عَنْهُم، إِنَّا لَنُبَدِّلَنَّهُمُ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»^۱.

ای مؤمنان، با یهودان و نصاری پیوند دوستی نبندید، برخی از آنها دوستان برخی دیگرند، و هرکس از شما با آنها پیمان دوستی بندد از آنها خواهد بود و همانا خداوند گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند.

۳ - سومین گروه از مخالفان وحدت، و غاظ السلاطین و روحانی نماهائی هستند که برای خشنودی دشمنان خدا، دین خود را فروخته اند و بافتوهای خود سعی در ایجاد تفرقه بین مسلمانان دارند. این روحانی نماهای آتش افروز را باید بی محابا رسوا کرد و مردم را از اغراض سوء و نیت های پلیدشان آگاه ساخت و گزینه ممکن است

باسوه استفاده از مقام و لباس خویش، بدترین و سهمگین ترین ضربه را به وحدت اسلامی بزنند.

ودر کوتاه سخن، نخستین مبارزه را باید باریشه های فساد کرد که خداوند می فرماید: «وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كَلِمَةً لِلَّهِ»^{۱۲} با آنان کارزار کنید تا فتنه ای (درجهان) نباشد و دین یکسره از آن خدا باشد. ولی اگر دسترسی به ریشه ها نبود باید شاخ و برگهای درخت فساد را قطع کرد تا ریشه آن تنها بماند و آسیبی به وحدت گرایان نرسد.

مقصود از وحدت چیست؟

وحدتی که آرمان بلند امام خمینی است و در بیشتر پیام ها و سخنرانی ها از آن دفاع کرده و از دیرباز در تحقق آن کوشیده است، واز سویی دیگر آیت الله العظمی منتظری آنقدر به وحدت اهمیت می دهد و برای آن ارج قائل است و آن را تنها راه رستگاری و رهائی امت پیامبر اکرم «ص» از چنگال خون آشام استعمارگران بیداد گر می داند و به همین منظور اعلام کرده است که ۱۲ تا ۱۷ ربیع الاول به عنوان هفته وحدت نامگذاری شود. و جمهوری اسلامی برای این هفته، مراسمی باشکوه هر ساله برقرار می کند؛ این وحدت چیست و انگیزه آن چه می باشد؟

برخی از ساده اندیشان و یا مغرضان، وحدت را چنین توصیف کرده اند: مقصود از وحدت اسلامی این است که سنی ها دست از مذاهب خود بردارند و به تشیع روی آورند یا اینکه شیعیان دست از تشیع بردارند و سنی شوند!! ولی روشن است که مشعلداران وحدت هیچگاه چنین انگیزه و هدفی از مطرح کردن وحدت و اتحاد نداشته اند بلکه این راضد وحدت می دانند. عقیده و مذهب هر کس برای خودش محترم است و نباید گروندگان به مذاهب اسلامی مورد سرزنش یا اهانت قرار گیرند و یا نسبت به عقاید آنان بی احترامی شود. وهدف از وحدت هم این نیست که بحثهای کلامی بین گروههای اسلامی ردوبدل شود و بازار جدال گرم شود، بلکه منظور از وحدت این است که هر کس با حفظ معتقدات خویش باید با سایر مسلمین پیوند اخوت و برادری ببندد و در برابر استعمارگران و ستم پیشگان و عوامل آنان ایستاده و در یک صف مرصوص با دشمنان مکتب مبارزه و پیکار کند. و اگر کسی می خواهد حقیقت مذهب خود را به دیگران اعلام کند، می بایست با بحث منطقی و بدلیل و برهان مطالب خود را به

دیگران برساند بدون اینکه اهانت به معتقدات سایرین نماید. تازه وقت برای اینگونه بحثها زیاد است. امروز باید اساس اسلام را که توسط ابرجناپیکاران مورد سوء قصد قرار گرفته است دریافت. امروز هر مسلمانی موظف است ندای غربت قرآن را لیک گوید و آن را از غربت در آورد. امروز باید اختلافهای جزئی را کنار گذاشت و اصل دین را نگهداشت.

پیامبر اکرم «ص» که برنامه اخوت اسلامی را اجرا کرد، می خواست اسلام را که ضعیف است تقویت کند و نیرو بخشد و گرنه بدون شک همه افراد در عقیده های خود یکسان نبودند. امیر المؤمنین «ع» آن همه رنجها و مصیبت ها را برای حفظ اسلام تحمل کرد و به جزئیات نپرداخت. سایر امامان ماهمین روش مقدس را دنبال کردند برای این که حفظ اصل مکتب، هدف آنها بود.

امام خمینی در این باره می فرماید:

«حضرت امیر اسلام الله علیه، ابوالاعلی، اول شخص اسلام بعد از رسول الله، در طول مدت عمرشان زجرها دیدند و در آن مدتی که اختلافات بین دستجات بود، ایشان آرامش را حفظ کردند برای اینکه اسلام محتاج به آرامش بود. حضرت رضای سلام الله علیه در آن ابتلاعاتی که داشت و در آن مصیبتهای معنوی که برایشان وارد می شد، بدون اینکه اختلاف ایجاد کند، با آرامش راه خود را پیش می برد و عقیده بود که آرامش را حفظ کند. ماهمه باید اختلافات خود را عقلاً حل کنیم و نگذاریم منجر به سرو صدا و اختلاف اندازی بشود»^{۱۳}.

بنابراین، غرض از وحدت این است که پیروان مذاهب گوناگون اسلامی در عین اختلافات مذهبی، باید در برابر بیگانگان و مخالفان وحدت، اتحاد داشته باشند و تمام صفوف مسلمین در یک صف واحد خلاصه شود و در برابر دشمنان اسلام با هم ایستادگی و مقاومت کنند تا اسلام را از چنگال آنها نجات دهند.

در حالی که یهود و نصاری، غرب و شرق، آمریکا و شوروی و وابستگان به آنها دست بدست هم داده با هم متحد شده اند، لازم است مسلمانان برای نجات اسلام و مسلمین، با هم یکدست و یکصدا شوند و تمام مظاهر تفرقه و اختلاف را بدور بریزند، تا اینکه هم در نزد خداوند سربلند باشند و هم دین خود را به اسلام و قرآن ادا کنند. و مطمئن باشند که امروز هر شعاری برای ایجاد اختلاف در بین مسلمانان، بلند شود، از شیطان بزرگ سرچشمه گرفته است و باید از میان برود.

وحدت، گامی مطمئن بسوی پیروزی

مردم مسلمان و مصلحان ایران هم که توانستند از زیر یوغ استعمار بیرون آمده و به پیروزی دست یابند، برای این بود که با هم متحد شدند و با اطاعت از اوامر رهبر کبیر انقلاب حضرت امام خمینی، دست ابرقدرتها را از کشور خود قطع نمودند و این روش باید سرمشق دیگران شود.

درخاتمه باردیگر تکرار می کنیم: غرض از اتحاد با فِرَق و گروههای اسلامی این نیست که ما از اصول اعتقادی و یا عملی خود چشم پوشی کنیم و یا از آنان بخواهیم که از برخی اصول اعتقادی خویش صرف نظر کنند، زیرا این مصالحه نه منطقی است و نه امکان پذیر، بلکه وحدت و اتحاد در این است که معتقدان هر مذهب اسلامی با حفظ معتقدات خویش، امت واحده ای را که منظور نظر قرآن و پیامبر اسلام «ص» است، تشکیل دهند تا نیروی بزرگی در برابر آن همه دشمنان مشترکی باشند که با اساس اسلام به مبارزه و نبرد برخاسته اند. ما که دارای مشترکات دینی بسیاری هستیم: همه به خدای واحد، پیامبر واحد، قرآن واحد، قبله واحد معتقدیم و همه دین اسلام را پذیرفته ایم و تنها در اصول مذهب و برخی از احکام فروع دین با هم اختلاف نظر داریم، روانیست که امروز بجای مبارزه با دشمنان قسم خورده اسلام بجان هم افتیم و دل پیامبر اسلام «ص» را آزرده کنیم. اسامی و مطالبات

مادریعین حال که از کوچکترین اصول اعتقادی و احکام عملی خود چشم پوشی نمی کنیم، دست اخوت و برادری را بسوی تمام مسلمانان جهان دراز کرده، آنان را به اتحاد و همبستگی فرا می خوانیم و درخواست می کنیم: نیروها را برای مقابله با مخالفان وحدت بسیج کنند و در برابر دشمنان مشترکمان صف مرصوصی تشکیل دهند و برای خدا دست از اختلافهای فرقه ای بردارند. و اما آنان که هنوز اصرار و لجاجت می ورزند، از آنها می خواهیم فقط تا وقتی که دشمنان مشترک ما وجود دارند، صبر کنند و دست از لجاجت بردارند و از آن پس به کار خود ادامه دهند!!!

امام خمینی با فریادی رسا مسلمانان را چنین دعوت می کنند: «ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام، ایمان دارید، بیاخیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام، مجتمع

شوید و دست خیانت ابرقدرتان را از ممالک و خزائن سرشار آن کوتاه کنید و مجد اسلام را اعاده کنید و دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید.»^{۱۱}

و این نه تنها امام خمینی است که مسلمانان را به وحدت فرا می خواند بلکه این ندای قرآن است که پیوسته اعلام می فرماید: «واعتصموا بحبل الله جمیعاً و لا تفرقوا»^{۱۵} به ریسمان الهی، چنگ بزنید و هرگز متفرق و پراکنده نشوید. به امید بیداری تمام مسلمانان و اعتصام همگانی به حبل الله.^{۱۵}

پاورقی ها

۱ - سوره آل عمران - آیه ۶۴

۲ - سوره روم - آیه ۳۲

۳ - در اینجا ذکر این نکته لازم است که اسلام با گروه گرانگشتی در دین مخالف است و لذا همه مردم دنیا را به دین واحد (اسلام) می خواند و می فرماید: «ومن ینح غیر الاسلام دیناً قلن یقبل منه ولی اگر گروههایی تحت اهداف سیاسی اجتماعی و برای خدمت به مردم شکل پذیرد و از چارچوب احکام اسلام تخلف نکنند، مورد نظر آیه نمی باشند.

۴ - سوره شوری - آیه ۱۳

۵ - عصیت هائی را که حضرت امیرالمؤمنین «ع» برای حفظ اسلام و اوجت و هماهنگی امت اسلامی نحتل کرده، قابل مقایسه با دیگران نیست. آن حضرت درباره صبر خود می فرماید: «...جامه خلافت را رها نمودم و بهلورا از آن نهی کردم و فکر کردم با نداشتن بار و یاور آیهاجوم آورم یا آنکه بر تارکی کوری (و نادانی مردم) صبر کنم. این گمراهی که پیران را فرسوده و جوانان را پیر و مؤمن را به رنج و محنت تا مرگ وامی دارد، و از آن پس دیدم که صبر کردن به عقل نزدیکتر است. پس در حالی صبر کردم که چشمانم را عاشاک و گلوبم را استخوان گرفته بود.» او نه تنها خود صبر می کرد که شیعیانش را نیز به صبر سفارش می نمود زیرا برای آن حضرت مکتب مطرح بود نه نیادت و خوشبختی افراد و خوشبختی را فدای آرامش جامعه کرد تا وحدت را به بهترین وجهی برقرار سازد.

۶ - خطبه ۱۲۷ - نهج البلاغه

۷ - امالی صدوق - ص ۲۹۷

۸ - نهج البلاغه - شرح محمدعبد - ج ۱ ص ۳۵۲

۹ - تحف العقول - ص ۱۵۰

۱۰ - سوره انفال - آیه ۴۶

۱۱ - سوره مائده - آیه ۵۱

۱۲ - سوره انفال - آیه ۳۹

۱۳ - سخنرانی امام - ۵۹/۱۰/۴

۱۴ - سخنرانی امام - ۵۹/۶/۲۱

۱۵ - سوره آل عمران - آیه ۱۰۳